Utbildning om samarbetssamtal

Transformativ medling

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSSTÖD

Utbildning om samarbetssamtal

www.mfof.se

Skellefteå 20201103-04

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSSTÖD

Syfte

- Insatsen samarbetssamtal
- Olika medlingsmodeller
- Översiktlig kunskap om transformativ medling

Samarbetssamtal som insats

- Kommunernas ansvar att erbjuda föräldrar sakkunnig ledning
- Förmå föräldrar att enas i frågor om vårdnad, boende och umgänge
- Barns försörjning
- Enas utanför domstolen
- Barnet i fokus

Ett antal olika medlingsmodeller

Samarbetssamtal genomförs exempelvis med hjälp av medling. Det finns en mängd olika användbara medlingsmodeller:

- terapeutisk,
- avtalsfokuserad,
- kognitiv systemisk,
- humanistisk,
- narrativ och
- transformativ

Medling som tvistelösning

- äldsta metoder för tvistlösning
- förhandling mellan parter att lösa sin tvist
- med hjälp av opartisk person
- delaktiga parter som möts som jämlikar
- medling olämplig om dolda agendor, vid hot och yttre påverkan .

Terapeutisk medling

- Arbetade främst med människors känslor och inte enbart med konflikterna.
- Medlingsmodellen har kritiserats för att den sammanblandade två olika yrken och uppdrag.
- Kortvarig och användes av familjemedlare i norden

Avtalsfokuserad medling strukturell eller sakfokuserad

- Roger Fischer och William Ury
- Medlingen genomförs i flera faser
- Konkreta avtal
- Störst inverkan på politisk fredsmedling och rättsmedling i Norden. Även viktig för kommersiell medling i näringslivet där den kan fungera som en slags assisterad förhandling

Kognitiv systemisk medling

- John Haynes
- Alternativ till familjemedlingen
- Fokus på parternas känslor och utveckling och
- de system människor är en del av
- Mycket aktiv och styrande medlare
- Målet – en förhandlad överenskommelse
- Modellen har haft störst inverkan på familjemedlingen i norden.

Humanistisk medling

- Mark Umbreit
- Modellen bygger på en humanistisk psykologi och en tilltro till dialogen.
- Stor vikt läggs vid förmöten för att underlätta en konstruktiv dialog.
- Det viktigaste är att parterna får en förståelse för varandra.
- Modellen har använts vid medling i allvarliga våldsärenden och vid medling mellan grupper i etniska och religiösa konflikter

Narrativ medling

- John Winslade och Gerald Monk
- Det finns två berättelser, dels en negativ berättelse som handlar om konflikten dels den goda berättelsen som handlar om hur parterna egentligen vill ha det.
- Medlarens utmaning är att fokusera på den goda berättelsen.
- Mycket aktiv och styrande medlare
- Processen leder till erkännande och förståelse mellan parterna som slutligen mynnar ut till ett avtal.
- Modellen miljön och kulturen och passar särskilt bra i skolor.

Transformativ medling

- Robert Baruch Bush och Joseph Folger
- Människor är separata individer samtidigt som de är sammankollade med varandra.
- Människor mår dåligt vid en negativ interaktion.

Medlaren hjälper till att vända på spiralen

- Vid en konflikt blir personerna mer självupptagna och mindre mottagliga för den andra.
- De tappar kraft och förmåga till förståelse för egna behov och den andras situation.
- En nedåtgående spiral.
- Parterna behöver medlarens hjälp att vända spiralen.

Två viktiga begrepp

1. Empowerment - behov av att stärka egna förmågan och förstå egna behov
2. Recognition – ta till sig den andras perspektiv visa hänsyn

En relationell världsbild

- Konflikten leder till och tvingar människor att bete sig mot sig själv och andra på ett otrivsamt sätt.
- De förlorar den egna känslan av mental styrka och koppling till den andra.
- Detta undergräver interaktionen mellan människor.
- Detta upplever människor som mest bekymmersamt.

Från svaghet till styrka

- Medlaren hjälper parterna att skapa förutsättningar att gå från svaghet till styrka och från självupptagenhet till mottaglighet
- Transformation

Önskan om konflikttransformation

- Medlarens stödjer parternas önska om konflikttransformation
- Nyckeln till transformation är förändringar i recognition och empowerment
- Synen på människan och en del av ett större förlopp.

Medlarens proaktiva roll

- Lyssnar noga efter öppningar
- Uppmärksammar parterna på empowerment och recognition
- Uppmuntrar parterna att föra en konstruktiv dialog
- Uppmuntrar parterna till självständiga beslut
- Fokuserar på parternas samtal
- Skickliga på att läsa av sammanhang som växer fra,

Ordning och struktur växer fram

- Medlaren undviker medvetet att tvinga på parterna en stark strukturerad process eftersom det kan påverka konflikten.
- Parterna uppmuntras att diskutera om de behöver riktlinjer för samtalet och vilka de riktlinjerna i så fall skulle kunna vara.
- Allteftersom parterna fattar dessa beslut tar processen

Typiska interventioner

- Använda - återspeglingar
- Erbjuda – återspeglingar trevande
- Tillåta – oavbrutet prat
- Följa - diskussionen
- Understödja - konfliktprat
- Uppmärksamma – tillfällen att fatta beslut

Värdet av konflikttransformation

- Människor som kan prata igenom svåra frågor och göra tydliga val med större förståelse för motparten lär sig att leva i en värld där olikheter är något oundvikligt.
- Människor rör sig bortom sig själva i sina försök att förstå och få kontakt med andra samtidigt som de håller fast vid sina egna beslut och val.

Är transformativ medling om parterna aldrig mer får något med varandra att göra?

- När parter får möjlighet att uppleva hur en konfliktinteraktion transformeras i en svår tvist kan de bära med sig upplevelsen – och de insikter om konflikt som den ger – ut ur medlingsrummet och låta insikten påverka deras sätt att hantera konflikter i framtiden i andra relationer och sammanhang.

Skillnader inom medlingsområdet

- Individuella stilistiska variationer,
- olika arbetsmodeller,
- skillnader i grundläggande föreställningar om människans natur, social interaktion och
- konfliktideologiska skillnader.

Olika vägar mot framtiden

- Terapin utvecklades till två separata och distinkta förhållningssätt den psykodynamisk samtalsterapin och den systemiska terapin som baseras på olika grundantaganden och används av olika arbetssätt.
- Skillnaderna blev en fördel för klienterna som kunde göra olika val.
- Medlingsområdet har också nått en punkt som innebär att utövare arbetar utifrån mycket olika grundantaganden och som använder sig av väldigt olika metoder.

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSSTÖD

Tack!

mfof.se